

Brussel, 15.9.2021
COM(2021) 573 final

ANNEX 3

Het beleidsecosysteem van het Nieuw Europees Bauhaus

BIJLAGE

bij de

**Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees
Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's**

Nieuw Europees Bauhaus: mooi, duurzaam, samen

Inhoudsopgave

<i>HET BELEIDSECOSYSTEEM VAN HET NIEUW EUROPEES BAUHAUS</i>	2
1. Green Deal	3
1.1. De renovatiegolf	3
1.2. Het pakket Fit for 55	3
1.3. Het actieplan voor een circulaire economie.....	3
1.4. Het actieplan om de vervuiling tot nul terug te brengen.....	4
1.5. De EU-strategie voor groene infrastructuur	4
1.6. De Europese aanpassingsstrategie	4
1.7. De EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030	4
1.8. De “van boer tot bord”-strategie	5
1.9. De EU-strategie voor de bossen.....	5
1.10. De EU-strategie voor duurzaam textiel	5
1.11. De strategie voor duurzaam gebruik van chemische stoffen	5
1.12. De EU-strategie voor de bio-economie	6
1.13. Het Europees klimaatpact.....	6
1.14. De strategie voor duurzame en slimme mobiliteit	6
2. Territoriaal beleid	6
2.1. Het cohesiebeleid	6
2.2. De langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU.....	7
3. Culturele en creatieve sectoren.....	8
3.1. De nieuwe Europese agenda voor cultuur	8
3.2. Het Europees actiekader voor cultureel erfgoed	8
4. De sociale dimensie	8
4.1. De strategieën voor een Unie van gelijkheid	8
4.2. De Europese pijler van sociale rechten	9
4.3. De EU-strategie voor de rechten van het kind en de Europese kindergarantie	9
5. Onderwijs en vaardigheden	9
5.1. De Europese onderwijsruimte	9
5.2. Milieuduurzaamheidseducatie	10
5.3. De Europese vaardighedenagenda 2030	10
6. Het Digitaal Decennium	10
6.1. Het digitaal kompas 2030.....	10
6.2. Het programma Digitaal Europa.....	11

6.3.	De verordening datagovernance.....	11
6.4.	Het AI-pakket.....	11
7.	Onderzoek en innovatie	11
7.1.	Horizon Europa.....	11
7.2.	Missies van Horizon Europa:	12
8.	De dimensie van ondernemingen en industrie	12
8.1.	De nieuwe industriestrategie voor Europa	12

HET BELEIDSECOSYSTEEM VAN HET NIEUW EUROPEES BAUHAUS

Het Nieuw Europees Bauhaus is gericht op de integratie van **duurzaamheid** met **sociale inclusie** en **esthetische kwaliteit**, naast andere elementen van de **kwaliteitservaring**. Het is dus transversaal van aard en transdisciplinair van opzet.

Het Nieuw Europees Bauhaus is gericht op **het overbruggen van en verbindingen leggen tussen** disciplines, plekken en mensen, met gebruikmaking van de gezamenlijke intelligentie en kennis om de complexiteit van de voor ons liggende uitdagingen aan te pakken. Met een **geïntegreerde aanpak** kunnen ook de effecten van het beleid worden geoptimaliseerd door synergieën voor wederzijdse versterking te bevorderen.

Het Nieuw Europees Bauhaus bouwt voort op een rijke Europese beleidscontext, die strategische doelstellingen en referentiepunten oplevert voor de verschillende dimensies die het initiatief beoogt te integreren. Hoewel veel beleidsinitiatieven slechts op één van de dimensies van het Nieuw Europees Bauhaus gericht zijn, dragen zij al wel bij tot het scheppen van voorwaarden voor de ontwikkeling ervan. Deze bijlage heeft tot doel deze **relevante beleidskaders** te presenteren.

1. Green Deal

1.1. De renovatiegolf¹

In Mededeling COM(2020) 662 van de Commissie "Een renovatiegolf voor Europa" worden de doelstellingen van het voorgestelde Nieuw Europees Bauhaus toegelicht en ook een aantal beginselen vastgesteld voor decarbonisatie tussen nu en 2050, zoals: levenscyclusbenadering en circulariteit; decarbonisatie en integratie van hernieuwbare energiebronnen; betaalbaarheid; energie-efficiëntie op de eerste plaats; strenge gezondheids- en milieunormen; veiligheid; toegankelijkheid; de dubbele uitdaging van de groene en de digitale transitie aanpakken; respect voor esthetische en architecturale kwaliteit. De meest kwetsbare mensen en de slechtst presterende gebouwen in de categorieën woningen, kantoren, scholen en zorginstellingen zijn aangewezen als kernprioriteiten voor renovatie.

Het actieplan voor de renovatiegolf omvat een reeks vervolginiciatieven op verschillende beleidsterreinen. Zo zal de routekaart voor 2050 om gedurende de hele levenscyclus de koolstofemissies in gebouwen te verminderen (gereed in 2023) als basis dienen voor toekomstige beleids- en marktontwikkelingen gedurende een lange periode en op alle geografische niveaus, op zowel Europees, nationaal als regionaal niveau. Ze wordt gebaseerd op de levenscyclusbenadering waarbij specifiek rekening wordt gehouden met het potentieel van circulariteit om de koolstofuitstoot in het algemeen te verminderen en zo de verwezenlijking van klimaatdoelstellingen te ondersteunen. De routekaart zorgt voor visie en geeft daarmee de richting aan voor de sector en de overheden.

1.2. Het pakket Fit for 55

Twee elementen van het pakket Fit for 55 zijn in het bijzonder interessant voor het Nieuw Europees Bauhaus: Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie en Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen. Beide ondersteunen de transformatie van de bebouwde omgeving in overeenstemming met de klimaatdoelstellingen van de Europese Unie.

Daarnaast zal het Nieuw Europees Bauhaus bijdragen aan de uitvoering van het wetgevingspakket Fit for 55 door nieuwe innovatieve ideeën aan te dragen voor het verhogen van de energie-efficiëntie in de bebouwde omgeving, duurzame infrastructuur en de integratie van hernieuwbare energie en natuurlijke oplossingen in de bebouwde omgeving. In het pakket worden overwegingen op het gebied van klimaatverandering en duurzaamheid met de kwaliteit van ons leven gecombineerd.

1.3. Het actieplan voor een circulaire economie²

Het tweede actieplan voor een circulaire economie is in 2020 vastgesteld en is gericht op een efficiënter gebruik van hulpbronnen, een kleinere consumptievoetafdruk en geringere globale milieu- en klimaat effecten. In aanvulling op een reeks wetgevingsmaatregelen wordt hierin een reeks vrijwillige instrumenten voorgesteld, waaronder groene overheidsopdrachten, de EU-

---

¹ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/renovation-wave_nl

² https://ec.europa.eu/environment/pdf/circular-economy/new_circular_economy_action_plan.pdf

milieukeur en Level(s) om duurzame productie en gebruik van hulpbronnen te bevorderen en op die manier bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Green Deal. Van bijzonder belang voor het Nieuw Europees Bauhaus is dat de bestaande criteria voor groene overheidsopdrachten ten aanzien van duurzame gebouwen worden herzien, zodat zij via de indicatoren van Level(s)³ stevig op circulariteitsconcepten worden gebaseerd. Het toepassingsgebied is toegespitst op typische openbare gebouwen zoals kantoren, sociale huisvesting en scholen, en omvat zowel nieuwbouw als renovatie. De criteria hebben betrekking op circulariteit, gezondheid en comfort, veerkracht tegen klimaatverandering en levenscycluskosten, en zijn bedoeld om openbare aanbesteders te ondersteunen om voorop te lopen op de weg naar duurzamere gebouwen. Deze activiteit draagt bij aan de ontwikkeling van het zelfbeoordelingsinstrument van het Nieuw Europees Bauhaus; als richtsnoer om te meten in hoeverre een project duurzaam, inclusief en esthetisch is. Bedrijven en consumenten kunnen aan het Nieuw Europees Bauhaus bijdragen door producten en diensten met het EU-Ecolabel aan te schaffen die gedurende hun hele levenscyclus aan strenge milieunormen voldoen. Er zijn EU-Ecolabelcriteria voor harde vloer- en wandbekledingsproducten, vloerbedekkingen op hout-, kurk- en bamboebasis, verf en vernis, textielproducten, meubelen en matrassen voor bedden. In het actieplan voor een circulaire economie wordt een modernisering van de EU-afvalwetgeving aangekondigd en nog eens herhaald dat de Commissie overweegt streefcijfers vast te stellen voor de voorbereiding voor hergebruik en recycling van bouw- en sloopafval en de materiaalspecifieke fracties daarvan.

1.4. Het actieplan om de vervuiling tot nul terug te brengen⁴

In het EU-actieplan "Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul" wordt de ambitie geformuleerd ervoor te zorgen dat, ook binnenshuis, geen verontreiniging plaatsvindt die schadelijk is voor onze gezondheid en ecosystemen. Dit is vooral van belang voor onze woonomgeving. Daarom worden er vlaggenschipinitiatieven vastgesteld om de belangrijkste behoeften op het gebied van stedelijke vergroening en innovatie in kaart te brengen en gebruik te maken van Local Digital Twins om verontreiniging, zowel binnen als buiten, te voorkomen. Het plan zal dan ook bijdragen tot de duurzaamheidsdimensie van het Nieuw Europees Bauhaus

1.5. De EU-strategie voor groene infrastructuur⁵

Groene infrastructuur verbindt vitale natuurgebieden opnieuw met stedelijke centra en herstelt en verbetert hun functionele rol. Het is een essentieel planningsconcept voor de bescherming van het natuurlijk kapitaal en tegelijkertijd voor de verbetering van de levenskwaliteit, en levert daarmee een essentiële bijdrage aan duurzaamheid, een sleutelement van het Europees Bauhaus-initiatief.

1.6. De Europese aanpassingsstrategie⁶

De nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering heeft tot doel de inspanningen van de EU om de bescherming van de natuur, de mens en zijn bestaansmiddelen tegen de onvermijdelijke gevolgen van de klimaatverandering op te voeren en te versnellen. Deze zal derhalve bijdragen aan de duurzaamheidsdimensie van het Nieuw Europees Bauhaus door de

---

³ https://ec.europa.eu/environment/levels_en

⁴ COM(2021)400: https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_nl

⁵ https://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/strategy/index_en.htm

⁶ EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering, [COM\(2021\)82 final](#)

integratie van klimaatbestendigheidsoverwegingen in de bouw en renovatie van gebouwen en kritieke infrastructuur te vergemakkelijken. De missie voor Horizon Europa inzake de aanpassing aan klimaatverandering is een belangrijke uitvoeringsvector van de strategie. Een thema waarop het Nieuw Europees Bauhaus en het beleid inzake klimaataanpassing kunnen worden afgestemd, ligt in op maat gesneden en plaatsgebonden reacties en maatregelen waarbij de burgers nauw worden betrokken bij het ontwerpen, ontwikkelen en testen ervan.

1.7. De EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030⁷

In de EU-biodiversiteitsstrategie wordt de nadruk gelegd op de talrijke voordelen van groene stedelijke ruimten, met inbegrip van groene daken en muren, die een belangrijk element vormen voor het Nieuw Europees Bauhaus-initiatief, zowel door hun belangrijke bijdrage aan de duurzaamheid als door hun esthetische aspect. De recente lockdowns als gevolg van de coronacrisis hebben duidelijk gemaakt hoe waardevol groene stedelijke ruimten zijn voor ons fysieke en mentale welzijn. Bovendien helpt vegetatie om stedelijke gebieden af te koelen en de gevolgen van natuurrampen te beperken. De uitvoering van de biodiversiteitsstrategie en de toepassing op grote schaal van natuurlijke oplossingen dragen bij aan het Nieuw Europees Bauhaus. Ontwerpen geïnspireerd op de natuur is immers een van de meest efficiënte, duurzame en zeker esthetische manieren van ontwerpen is.

1.8. De “van boer tot bord”-strategie⁸

De “van boer tot bord”-strategie is erop gericht voedselsystemen eerlijk, gezond en milieuvriendelijk te maken. Doel is ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot voldoende, veilig, voedzaam en duurzaam voedsel en door voedselverlies te beperken en verspilling te voorkomen. De “van boer tot bord”-strategie draagt bij tot de doelstellingen van het Nieuw Europees Bauhaus voor duurzaamheid en inclusie, bijvoorbeeld via stedelijke voedselsystemen, eetbare tuinen en circulaire voedselsystemen.

1.9. De EU-strategie voor de bossen⁹

De EU-strategie voor de bossen is gericht op grotere, gezondere en meer diverse bossen dan we op dit moment hebben, met name voor de opslag en vastlegging van koolstof, om het verlies aan habitats en soorten een halt toe te roepen en de sociaal-economische functies van bossen voor de komende decennia te waarborgen. In de strategie wordt ook gepleit voor een optimaal gebruik van hout volgens het beginsel van cascadering bij de opbouw van een duurzame en klimaatneutrale economie. Dit betekent dat zo veel mogelijk gebruik moet worden gemaakt van hout voor materialen en producten met een lange levensduur. Het huidige lage marktaandeel van hout als bouw materiaal moet worden verhoogd, ter vervanging van energie-intensieve materialen en materialen op basis van fossiele brandstoffen. Om dit op grote schaal te kunnen doen, is verder onderzoek en innovatie nodig op het gebied van duurzame en veilige bouwmaterialen op houtbasis. Daarbij gaat het ook om hout voor gebouwen, een toepassing die een rol zal spelen in het kader van het Nieuw Europees Bauhaus-initiatief.

---

⁷ https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_nl

⁸ https://ec.europa.eu/food/horizontal-topics/farm-fork-strategy_nl

⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12674-Forests-new-EU-strategy_nl

1.10. De EU-strategie voor duurzaam textiel¹⁰

Met deze strategie wordt verandering gebracht in de wijze waarop wij textiel produceren, gebruiken en hergebruiken. Voor de jongere generaties is een specifieke rol weggelegd om een brug te slaan tussen de generaties, ons gebruik van textiel opnieuw vorm te geven en innovatie en ondernemerschap te bevorderen. Dit wordt aangemoedigd door steun te verlenen aan nieuwe bedrijfsmodellen voor duurzaamheid, herstelbaarheid en deelbaarheid, de ontwikkeling van innovatieve materialen, de terugwinning van materialen voor meubilair of bouwproducten in overeenstemming met de afvalhiërarchie en de beginselen van het Nieuw Europees Bauhaus, demonstraties en bewustmakingsprojecten die worden gefinancierd met EU-financieringsprogramma's zoals LIFE en Horizon Europa.

1.11. De strategie voor duurzaam gebruik van chemische stoffen¹¹

Onder de bevolking van de EU leeft grote bezorgdheid over schadelijke chemische stoffen en de gevolgen daarvan voor de gezondheid en het milieu. Materialen en producten die in de bouw worden gebruikt voor interieur- en exterieurontwerp, textiel, koolstofarme mobiliteit, batterijen, windturbines, hernieuwbare energiebronnen en consumentenproducten bevatten een brede waaier aan chemische stoffen, waarvan er veel schadelijk zijn en onze levenskwaliteit kunnen aantasten. De acties in het kader van de strategie voor duurzaam gebruik van chemische stoffen met het oog op een gifvrij milieu zijn gericht op een betere bescherming van mens en milieu, en op de bevordering van chemische stoffen en materialen die met het oog op veiligheid en duurzaamheid ontwikkeld zijn, door de ontwikkeling van relevante criteria ter ondersteuning van de groene transitie, waardoor er tevens voor wordt gezorgd dat toekomstige gebouwen, infrastructuren en andere producten veiliger zijn, bijdragen tot een duurzame toekomst en de algehele milieuvoetafdruk verkleinen.

1.12. De EU-strategie voor de bio-economie¹²

In de bio-economie wordt gezocht naar nieuwe vormen van productie en consumptie die de ecologische grenzen van onze planeet eerbiedigen en om af te stappen van een lineaire economie die gebaseerd is op een extensief gebruik van fossiele en minerale bronnen. Hernieuwbare, biogebaseerde materialen en groene omgevingen kunnen helpen bij: 1). het bereiken van doelstellingen voor koolstofneutraliteit, circulariteit en duurzaamheid; 2). het scheppen van werkgelegenheid, met name op het platteland, en van bestaansmiddelen op het platteland; en 3) het bereiken van betere levenskwaliteit voor mensen (zo wordt hout, als bouw materiaal, beschouwd als esthetisch aantrekkelijk materiaal dat stress vermindert en goede akoestische eigenschappen heeft).

1.13. Het Europees klimaatpact¹³

Het Nieuw Europees Bauhaus hangt nauw samen met het Europees klimaatpact, een EU-breed initiatief om mensen, gemeenschappen en organisaties te betrekken bij klimaatactie en het bouwen aan een groener Europa. Het pact zal het doen van toezeggingen stimuleren, de

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12822-EU-strategy-for-sustainable-textiles_nl

¹¹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/chemicals-strategy_en

¹² https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/bioeconomy/bioeconomy-strategy_en

¹³ https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/pact_nl

voortgang meten en discussies faciliteren tussen de verschillende actoren in de toeleveringsketen voor renovatie. Het zal via Horizon Europa samen met de burgers oplossingen creëren en ideeën distilleren die kunnen bijdragen tot het Nieuw Europees Bauhaus. Het Europees klimaatpact telt al meer dan 500 ambassadeurs¹⁴ die de klimaatmaatregelen zullen versnellen en aldus zullen bijdragen aan bepaalde door het Nieuw Europees Bauhaus benadrukte onderwerpen.

1.14. De strategie voor duurzame en slimme mobiliteit¹⁵

De strategie voor duurzame en slimme mobiliteit bevat een blauwdruk waarmee het vervoerssysteem in de EU de groene en digitale transformatie tot stand kan brengen en beter bestand kan worden tegen toekomstige crises. Deze strategie draagt bij tot het Nieuw Europees Bauhaus door van vervoer een belangrijke factor voor sociale interactie te maken en door mensen en regio's in Europa dichter bij elkaar te brengen. De strategie biedt ook oplossingen om vervoer en mobiliteit duurzamer te maken en bij te dragen tot gezondere steden. Ook moet mobiliteit toegankelijker en betaalbaarder worden voor iedereen, ook mensen met beperkte mobiliteit, overeenkomstig het inclusiviteitsbeginsel van het Nieuw Europees Bauhaus.

2. Territoriaal beleid

2.1. Het cohesiebeleid

Het cohesiebeleid is een belangrijk instrument om de groene en eerlijke transformatie in steden en regio's in Europa te ondersteunen en zo bij te dragen aan de Europese Green Deal en de renovatiegolf. Aangezien het cohesiebeleid onder gedeeld beheer functioneert, biedt het een belangrijk potentieel en een belangrijke kans voor de verankering van het Nieuw Europees Bauhaus in stedelijke en regionale ontwikkelingsecosystemen en verdere deelname van de nationale, regionale en lokale overheden. De geïntegreerde territoriale ontwikkeling die door het cohesiebeleid en specifieke instrumenten wordt bevorderd, stelt nationale, regionale en lokale belanghebbenden in staat om de beginselen van het Nieuw Europees Bauhaus op een manier die recht doet aan het betreffende gebied op investeringen toe te passen. Bovendien biedt het cohesiebeleid een unieke kans om via grensoverschrijdende en transnationale samenwerking nieuwe oplossingen te creëren.

De steun voor duurzame stedelijke ontwikkeling via het verplicht oormerken voor stedelijke gebieden in het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (8 % van de totale nationale toewijzing) en het Stedelijk Europa-initiatief (400 miljoen euro) bieden mogelijkheden voor het aanpakken van complexe stedelijke uitdagingen, die een interdisciplinaire beleidsreactie op de groene transitie vergen in samenhang met de beginselen van het Nieuw Europees Bauhaus, door het bevorderen van een lokale, geïntegreerde en inclusieve aanpak en de betrokkenheid van plaatselijke belanghebbenden.

Voorts wordt verwacht dat in het kader van het cohesiebeleid in de periode 2021-2027 meer dan 100 miljard euro wordt geïnvesteerd in projecten in verband met klimaat en milieu. Bovendien wordt in het kader van dit beleid onderzoek naar de vergroening van de economie gefinancierd. Wat investeringen in gebouwen betreft, kan het cohesiebeleid projecten ondersteunen die gericht zijn op openbare gebouwen, appartementsgebouwen en sociale huisvesting. Het cohesiebeleid kan

¹⁴ https://europa.eu/climate-pact/ambassadors/meet-our-ambassadors_nl

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0789>

de regio's ook helpen om O&O&I in de bouwsector te stimuleren en de ontwikkeling van nieuwe materialen en oplossingen voor betaalbare en duurzame renovaties te ondersteunen.

2.2. De langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU

In de mededeling van de Commissie over de langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU worden de belangrijkste uitdagingen voor de plattelandsgebieden opgesomd en wordt gewezen op de kansen die zich aandienen.

Met de visie wordt beoogd deze uitdagingen aan te pakken door voort te bouwen op de nieuwe kansen van de sociaal duurzame groene en digitale transitie en op de lessen die uit de coronacrisis zijn getrokken, en door manieren te vinden om de levenskwaliteit op het platteland te verbeteren, een evenwichtige territoriale ontwikkeling tot stand te brengen en de economische groei te stimuleren. In het kader van de gepresenteerde visie, die gebaseerd is op prognoses en brede raadplegingen van burgers en andere actoren in de plattelandsgebieden, worden een plattelandspact en een actieplan voor het platteland voorgesteld, die tot doel hebben onze plattelandsgebieden sterker, verbonden, veerkrachtig en welvarend te maken; hierin worden alle fondsen opgeroepen om samen te werken aan de duurzame ontwikkeling van plattelandsgebieden.

Tot de voorgestelde acties behoort het vlaggenschipinitiatief inzake steun voor plattelandsgemeenten bij de energietransitie en de bestrijding van klimaatverandering, dat acties omvat om de kwaliteit van woningen en andere gebouwen op het platteland te verbeteren en waarin het gebruik van structuurfondsen voor de financiering van de renovatiegolf wordt aangemoedigd, waarbij specifiek wordt aangesloten bij het Nieuw Europees Bauhaus-initiatief.

3. Culturele en creatieve sectoren

3.1. De nieuwe Europese agenda voor cultuur¹⁶

Een van de leidende beginselen van de nieuwe Europese agenda voor cultuur en het werkplan voor cultuur 2019-2022 van de Raad is de bijdrage van cultuur aan een duurzame sociale en economische ontwikkeling. Dit komt tot uiting in verschillende lopende deskundigengroepen van de lidstaten die door de Commissie worden gecoördineerd (over kwalitatief hoogstaande architectuur, cultureel erfgoed en klimaatverandering en de culturele dimensie van duurzame ontwikkeling), terwijl andere het bredere ecosysteem aanpakken (arbeidsomstandigheden van kunstenaars, gendergelijkheid ...). Daarnaast zal het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) een kennis- en innovatiegemeenschap oprichten, specifiek op het gebied van culturele en creatieve sectoren en bedrijfstakken. Een andere strategische doelstelling van de agenda is de kracht van cultuur en culturele verscheidenheid in te zetten voor sociale cohesie en welzijn. De agenda draagt daarmee bij aan de doelstellingen en de drie dimensies van het Nieuw Europees Bauhaus.

3.2. Het Europees actiekader voor cultureel erfgoed¹⁷

Als resultaat van het Europees Jaar van het cultureel erfgoed 2018 vestigt het Europees kader met 60 acties de aandacht op het potentieel van cultureel erfgoed om sociaal kapitaal te versterken, economische groei te stimuleren en ecologische duurzaamheid te waarborgen. Als kenmerkend onderdeel van onze (bebouwde) omgeving kunnen cultureel erfgoed en historische gebouwen

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1527241001038&uri=COM:2018:267:FIN>

¹⁷ [Europees actiekader voor cultureel erfgoed – publicatiebureau van de EU \(europa.eu\)](#)

bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het Nieuw Europees Bauhaus ten aanzien van inclusieve, mooie en duurzame ontwikkeling.

4. De sociale dimensie

4.1. De strategieën voor een Unie van gelijkheid

De EU zet zich actief in voor de totstandbrenging van een Unie van gelijkheid. In specifieke strategieën¹⁸ worden mechanismen en maatregelen beschreven om de omstandigheden te scheppen waarin iedereen kan leven en floreren, ongeacht verschillen op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Naast gerichte maatregelen is het voor het bewerkstelligen van een Unie van gelijkheid van belang dat gelijkheid en toegankelijkheid in alle beleidsmaatregelen, wetgeving en financieringsprogramma's van de EU worden geïntegreerd, en dus ook in het Nieuw Europees Bauhaus.

Volgens de strategie voor de rechten van personen met een handicap 2021-2030¹⁹ is de toegankelijkheid van gebouwen en virtuele omgevingen voor mensen met een handicap een voorwaarde om een autonoom leven te leiden en ten volle deel te nemen aan alle aspecten van het leven. Toegankelijkheid is ook een essentieel element voor de duurzaamheid van gebouwen, waardoor ze inclusiever, bruikbaar voor meer diverse mensen en duurzamer worden, zodat ze beter geschikt zijn voor de veranderende behoeften als gevolg van de vergrijzing. Voor het Nieuw Europees Bauhaus is ook de doelstelling van het strategisch kader voor gelijkheid, inclusie en participatie van de Roma van belang om tussen nu en 2030 te zorgen voor effectieve gelijke toegang tot adequate gedesegegreerde huisvesting en essentiële voorzieningen.

4.2. De Europese pijler van sociale rechten²⁰

Met het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten heeft de Commissie de ambitieuze doelstelling geformuleerd ervoor te zorgen dat in de EU tegen 2030 ten minste 15 miljoen mensen — onder wie ten minste 5 miljoen kinderen — niet meer hoeven te vrezen voor armoede of sociale uitsluiting. Het Nieuw Europees Bauhaus zal bijdragen tot de bevordering van sociale integratie door de bevordering van toegankelijkheidsbeginselen, niet alleen voor de fysieke toegankelijkheid, maar ook voor de toegankelijkheid tot informatie en tot de besluitvormingsprocessen. Er zal ook bijzondere aandacht gaan naar acties rond betaalbaarheid. Beide initiatieven zijn dan ook nauw met elkaar verbonden.

---

¹⁸ De strategie voor gendergelijkheid 2020-2025, het actieplan tegen racisme 2020-2025, het strategisch kader voor gelijkheid, inclusie en participatie van de Roma 2020-2030, de strategie voor gelijkheid van lhbtq'ers en de strategie voor de rechten van personen met een handicap 2021-2030.

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=COM:2021:101:FIN#PP4Contents>

²⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_nl

4.3. De EU-strategie voor de rechten van het kind²¹ en de Europese kindergarantie²²

De bestrijding van kinderarmoede en de bevordering van inclusieve en kindvriendelijke samenlevingen, gezondheids- en onderwijsstelsels zijn belangrijke elementen van de EU-strategie voor de rechten van het kind, en dat geldt ook voor het Nieuw Europees Bauhaus. In de strategie wordt gesteld dat elk kind vanaf de geboorte recht heeft op een adequate levensstandaard, en wordt onderstreept dat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen de gevolgen van ernstige woningnood of te kleine behuizing veel eerder ondervinden en sneller dakloos zijn. In de aanbeveling van de Raad tot instelling van een Europese kindergarantie worden de lidstaten opgeroepen om alle kinderen die het risico lopen op armoede of sociale uitsluiting een doeltreffende toegang te bieden tot adequate huisvesting (en tot verscheidene andere essentiële diensten, waarvan sommige gratis zouden moeten zijn). De nationale actieplannen voor de uitvoering van de Europese kindergarantie moeten betrekking hebben op de periode tot 2030 en moeten worden gecombineerd met de plannen voor territoriale hervormingen in het kader van de Green Deal.

5. Onderwijs en vaardigheden

5.1. De Europese onderwijsruimte

De Education for Climate Coalition²³ is bedoeld om gezamenlijk een participatieve onderwijsgemeenschap op te zetten ter ondersteuning van de veranderingen die voor een klimaatneutrale maatschappij noodzakelijk zijn. Via haar onlineplatform, en in het algemeen via haar onderlinge communicatie, kan de Education for Climate Coalition gesprekken en participatieve uitdagingen ("toezeggingen") organiseren over aan het Nieuw Europees Bauhaus gerelateerde prioriteiten. Concreet kan de Education for Climate Coalition acties aanmoedigen die een kruisbestuiving bevorderen tussen groene scholen, als fysieke structuren, en alle andere elementen van een leeromgeving (innovatieve pedagogische methoden, projectonderwijs, vakoverschrijdende lerarenteams enz.).

Samenwerking tussen Europese universiteiten²⁴ kan bijdragen aan het Nieuw Europees Bauhaus door studenten uit verschillende disciplines en landen aan te moedigen samen te werken met architecten, kunstenaars, ingenieurs en ontwerpers om duurzaamheid tot stand te brengen. Dit bevordert ook een instellingsbrede aanpak waarbij duurzaamheid in alle activiteiten wordt verankerd, in overeenstemming met het Nieuw Europees Bauhaus.

5.2. Milieuduurzaamheidseducatie

Voor eind 2021 wordt een voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake milieuduurzaamheidseducatie voorzien. Deze aanbeveling heeft tot doel de integratie van de groene transitie en duurzaamheid in alle fasen en stadia van onderwijs en opleiding te ondersteunen, met inbegrip van basisonderwijs, hoger onderwijs en beroepsopleiding.

---

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/nl/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0142>

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32021H1004>

²³ https://education-for-climate.ec.europa.eu/_en

²⁴ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/european-universities-initiative_nl

Erasmus+ biedt op verschillende manieren steun aan acties voor scholen en hoger onderwijs op het gebied van onderwijs voor ecologische duurzaamheid, met inbegrip van de ondersteuning van een integrale benadering van duurzaamheid, alsmede creativiteit en innovatie in overeenstemming met het Nieuw Europees Bauhaus.

5.3. De Europese vaardighedenagenda 2030²⁵

De gecombineerde effecten van snelle technologische veranderingen, digitalisering, klimaatverandering, demografische trends en nieuwe vormen van werk vragen om innovatieve ideeën om ervoor te zorgen dat onderwijs en beroepsopleiding zich niet alleen aan de veranderingen aanpassen, maar ook vooroplopen bij het beheersen en aansturen van deze veranderingen. De Europese vaardighedenagenda zal van fundamenteel belang zijn voor de uitvoering van het Nieuw Europees Bauhaus. De agenda heeft immers tot doel de relevantie van vaardigheden in de EU te verbeteren om het duurzame concurrentievermogen te versterken, sociale rechtvaardigheid te waarborgen en onze veerkracht op te bouwen. Het recht op hoogwaardig en inclusief onderwijs, opleiding en een leven lang leren wordt hierin uitdrukkelijk vermeld. De agenda is ook stevig verankerd in de Europese Green Deal, de nieuwe digitale strategie, de nieuwe industriestrategie en de nieuwe kmo-strategie, aangezien vaardigheden van essentieel belang zijn voor het succes ervan. Voorts ondersteunt de agenda het voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake Een brug naar banen – versterking van de jongerengarantie.

6. Het Digitaal Decennium

6.1. Het digitaal kompas 2030²⁶

Voortbouwend op de strategie over de vormgeving van de digitale toekomst van Europa, die een beleidshervormingsprogramma bevatte, en met de verordening datagovernance, de wet inzake digitale diensten, de wet inzake digitale markten, de verordening artificiële intelligentie en de strategie voor cyberbeveiliging moet het digitale decennium de digitale ambitie van de EU voor 2030 — digitale autonomie in een open en onderling verbonden wereld, en een digitaal beleid voeren waarmee mensen en bedrijven zicht hebben op een mensgerichte, duurzame en meer welvarende digitale toekomst — in concrete acties omzetten. De doelstellingen die zijn bepaald voor het sneller ter beschikking stellen van horizontale digitale technologieën en diensten (vaardigheden, connectiviteit, digitalisering van het bedrijfsleven en overheidsdiensten) dragen bij aan de respons op de uitdagingen die door het Nieuw Europees Bauhaus zijn vastgesteld (connectiviteit, digitale kloof, overbrugging van lokale naar mondiale niveaus). De mobilisatie en versterking van Europese digitale innovatiehubs is een belangrijke doelstelling van het digitale decennium. Een aantal van de 200 hubs in het netwerk zullen naar verwachting ook zijn gericht op de bouwsector, of op creativiteit en kunst. Deze zullen in de context van het Nieuw Europees Bauhaus worden gemobiliseerd om duurzame, inclusieve, reële en virtuele omgevingen en ervaringen te ontwikkelen.

---

²⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=nl>

²⁶ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_nl

6.2. Het programma Digitaal Europa

Het nieuwe programma Digitaal Europa biedt strategische financiering om het economisch herstel te versnellen en de digitale transformatie van de Europese samenleving en economie vorm te geven, met name via de ontwikkeling en het brede gebruik van digitale technologieën.

Met name zal steun worden verstrekt voor participatieve benaderingen en de uitrol van infrastructuur voor slimme gemeenschappen die bijdragen tot de uitvoering van het Nieuw Europees Bauhaus. De Local Digital Twins kunnen bijdragen tot participatieve stadsplanning voor een groenere en duurzame leefomgeving. Het programma zal ook steun verlenen voor een aantal AI-test- en -experimenteerfaciliteiten (TEF) om innovatie op het gebied van gezondheid en slimme gemeenschappen te bevorderen.

Verschillende digitale initiatieven zullen, via Creatief Europa, Europeana, of het S+T+ARTS-programma, zullen bruggen helpen slaan tussen digitale innovatoren en "makers" (kunstenaars, stadsbestuurders en -ontwikkelaars, de gezondheidssector), en zo bijdragen tot het succes van het Nieuw Europees Bauhaus.

6.3. De verordening datagovernance

In november 2020 presenteerde de Commissie een verordening inzake datagovernance, waarin het kader voor het delen van data en de governance van dataruimten wordt vastgesteld. Dit regelgevingskader maakt het mogelijk meer gegevens te verzamelen en te gebruiken om de gebouwen van de toekomst milieuvriendelijker te maken en de koolstofvoetafdruk zo klein mogelijk te houden of tot nul terug te brengen.

6.4. Het AI-pakket

Met het in april 2021 goedgekeurde AI-pakket heeft de Commissie de basis gelegd voor een eerste regelgevingskader op dit gebied in de EU en gaf zij het startschot voor een gecoördineerd plan met de lidstaten. Het pakket heeft tot doel de veiligheid en de grondrechten van mensen en bedrijven te waarborgen en tegelijkertijd het draagvlak voor AI, investeringen en innovatie in de hele EU te versterken. Het gebruik van AI zal een essentieel onderdeel zijn van nieuwe bedrijfsmodellen die zich binnen het Nieuw Europees Bauhaus zullen ontwikkelen en zal een bron zijn van innovatieve digitale oplossingen voor gepersonaliseerde benaderingen, waarbij tegelijkertijd een optimaal evenwicht wordt bewaard tussen zowel esthetische overwegingen als het uitgangspunt om met de natuur te werken en hiermee opnieuw verbinding te maken.

7. Onderzoek en innovatie

7.1. Horizon Europa²⁷

Horizon Europa ondersteunt de groene transitie van Europa op basis van concurrerende Europese waardeketens in de industrie en de dienstverlening. Een dergelijke transitie vergt aanzienlijke inspanningen in interdisciplinair onderzoek en innovatie op het gebied van schone technologieën en sociale transitie, zoals het Nieuw Europees Bauhaus voorstaat. Onderzoek en innovatie zullen bepalend zijn voor de snelheid waarmee deze transitie kan plaatsvinden, en rechtstreeks van

---

²⁷<https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/3c6ffd74-8ac3-11eb-b85c-01aa75ed71a1>

invloed zijn op de effecten en nevenvoordelen, zoals een betere luchtkwaliteit, meer werkgelegenheid, sociale integratie, duurzaam beheer van hulpbronnen, en een verminderde afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Al deze maatregelen zullen de samenleving en de burgers ten goede komen doordat zij oplossingen bieden voor de uitdagingen van onze tijd. Samenwerking en creativiteit — vooral op wetenschappelijk, sociaal en technologisch gebied — vormen de basis voor vrede en welvaart voor iedereen. Onderzoek en innovatie kunnen ook een rol spelen bij de verspreiding van het Nieuw Europees Bauhaus buiten de EU, via de globale aanpak ten aanzien van onderzoek en innovatie²⁸, bijvoorbeeld door informatie uit te wisselen over normen, beste praktijken en nieuwe ideeën.

Het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) voert via zijn kennis- en innovatiegemeenschappen activiteiten uit die de kennisdriehoek van onderwijs, onderzoek en innovatie samenbrengen om de doelstellingen van het Nieuw Europees Bauhaus te verwezenlijken. Door middel van zijn plaatsgebonden interventiemodel en zijn ecosysteem van meer dan 2 000 partners in de hele EU, maakt het EIT burgers betrokken en vergroot het hun bewustzijn over het Nieuw Europees Bauhaus, ondersteunt het nieuwe bedrijfsideeën waarin de beginselen van het Nieuw Europees Bauhaus zijn geïntegreerd, en versnelt het de groei van startende ondernemingen binnen het Nieuw Europees Bauhaus.

7.2. Missies van Horizon Europa²⁹:

Om ambitieus, gedurfd langetermijnonderzoek en -innovatie te helpen stimuleren, zijn er vijf missies voorgesteld in het kader van Horizon Europa. Dit zijn: 1) honderd klimaatneutrale steden tegen 2030 – door en voor de burgers; 2) een klimaatbestendig Europa: Europa voorbereiden op klimaatverstoringen en de transformatie naar een klimaatbestendig en rechtvaardig Europa tegen 2030 versnellen; 3) zorgen voor de bodem is zorgen voor leven; 4) missie Starfish 2030: onze oceanen en wateren herstellen; en 5) kanker overwinnen: het kán. Deze missies hebben tot doel op grote schaal Europese publieke goederen te produceren om grote systeemuitdagingen op te lossen. Net als het Nieuw Europees Bauhaus hebben de missies tot doel het publiek te inspireren en tot de verbeelding te spreken, samen te werken en gezamenlijk met burgers en belanghebbenden projecten op te zetten, en ideeën, prototypes, producten en oplossingen te ontwikkelen om de groene en digitale transitie te stimuleren. Naast de lancering van demonstratieprojecten in het kader van het Nieuw Europees Bauhaus, bieden missies op het gebied van steden en klimaataanpassing veelbelovende mogelijkheden voor de ontwikkeling van verdere synergieën met het Nieuw Europees Bauhaus. In de stedenmissie wordt een specifieke actie opgestart om de beginselen en waarden van het Nieuw Europees Bauhaus op te nemen in de ontwikkeling van de klimaatcontracten voor steden.

---

²⁸ https://ec.europa.eu/info/files/communication-global-approach-research-and-innovation_nl

²⁹ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe_nl

8. De dimensie van ondernemingen en industrie

8.1. De nieuwe industriestrategie voor Europa³⁰

De industrie en het bedrijfsleven spelen een belangrijke rol bij de levering van infrastructuur, producten en diensten die de realisering van Nieuw Europees Bauhaus in heel Europa en daarbuiten mogelijk maken en daaraan bijdragen.

De Europese Commissie heeft haar industriestrategie in mei 2021 geactualiseerd om ervoor te zorgen dat onze industriële ambitie rekening houdt met de nieuwe omstandigheden na de coronacrisis, en dat de Europese industrie het voortouw kan nemen bij de transitie naar een groene, digitale en veerkrachtige economie. Transitietrajecten voor de 14 aangegeven ecosystemen zullen van cruciaal belang zijn om die doelstelling te bereiken. Het ecosysteem van de bouw heeft prioriteit gekregen bij het verwezenlijken van die transitie en zal gebaseerd zijn op een routekaart die samen met de belanghebbenden en de verschillende sectoren van de Commissie zal worden opgesteld via het forum op hoog niveau voor de bouw.

Het transitietraject van het ecosysteem van de bouw is relevant voor het Nieuw Europees Bauhaus, omdat het zich richt op duurzaamheid om mens en milieu beter te helpen beschermen door innovatie aan te moedigen, mensen beter op te leiden en veilige en duurzame alternatieven voor of duurzaamheid van bouwproducten te ontwikkelen en de energie-efficiëntie en milieuprestaties van gebouwde activa te verbeteren. Naast de bouw zijn ook "nabijheid, sociale economie en civiele veiligheid", "culturele en creatieve industrieën", "toerisme" of "textielproducten" industriële ecosystemen die in het kader van de industriestrategie worden geïdentificeerd, in het bijzonder relevant voor het Nieuw Europees Bauhaus. Groene en digitale transformatie in deze ecosystemen, ondersteund door op handen zijnde transitietrajecten kan er in hoge mate toe bijdragen dat de waarden van het Nieuw Europees Bauhaus concreet en over verschillende waardeketens heen worden bevorderd.

---

³⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0102>